

KALKULACIJE IN SPREMLJANJE FINANČNGA POSLOVANJA: PRIMER NAČRTA GOSPODARJENJA NA KMETIJI

Marjan Horvat

Naslov: KALKULACIJE IN SPREMLJANJE FINANČNEGA POSLOVANJA: PRIMER
NAČRTA GOSPODARJENJA NA KMETIJI

Izobraževalni program: Kmetijsko podjetniški tehnik

Modul: Podjetništvo in trženje

Avtor: Marjan Horvat, univ. dipl. inž. agr. eko.

Strokovni recenzent: Anton Hanželič, univ. dipl. inž. kmetijstva

Lektorica: Milena Furek, prof. slovenskega jezika in etnologije

CIP – Kataložni zapis o publikaciji
Univerzitetna knjižnica Maribor

HORVAT Marjan

Kalkulacije in spremljanje finančnega poslovanja: primer načrta gospodarjenja na kmetiji
(Elektronski vir) /

Marjan Horvat – Vaje. PDF datoteka, 18 str. – Ptuj:

Šolski center Ptuj, Biotehniška šola, 2011

COBISS.SI- ID 259199

Ptuj, 2011

© Avtorske pravice ima Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije.

Gradivo je sofinancirano iz sredstev projekta Biotehniška področja, šole za življenje in razvoj (2008-2012).

Operacijo delno financira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo za šolstvo in šport. Operacija se izvaja v okviru operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013, razvojne prioritete: Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja, prednostna usmeritev: Izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja.

Vsebina tega dokumenta v nobenem primeru ne odraža mnenja Evropske unije. Odgovornost za vsebino dokumenta nosi avtor.

PREDGOVOR

Pri pripravi drugega dela gradiva oziroma primera naloge sem sledil usmerjevalnim ciljem modula Podjetništvo in trženje, da bo dijak zmožen: načrtovati in organizirati dejavnost, tržiti izdelke oz. storitve, voditi evidence in dokumentacijo, komunicirati v poslovnem okolju in reševati probleme ter ustvarjalno razmišljati.

Gradivo večinoma zajema operativne cilje poklicne kompetence KPT4 – Izdela kalkulacijo in spremlja finančno poslovanje.

Sledil sem informativnim ciljem, da dijak: pozna prihodke in odhodke, loči vrste stroškov, pozna pojem amortizacije, razlikuje lastno in prodajno ceno, pozna osnovne računovodske izkaze in kazalnike uspešnosti poslovanja.

V nalogi so obravnavani še formativni cilji, da dijak: izbere delovna sredstva in predmete dela gospodarstva oziroma obrata, ovrednoti delo, izračuna prihodke, odhodke (stalne, spremenljive stroške in skupne stroške), izračuna lastno ceno, izdela enostavne kalkulacije, izdela enostavni poslovni izid gospodarstva, oceni enostavno bilanco stanja, izkaz uspeha in denarni tok in sodeluje pri izvedbi inventure.

Primer naloge je predvsem primeren za poglobljeno delo pri izdelavi projektne naloge ali poslovnega načrta kmetijske dejavnosti, lahko pa posamezne sklope naloge obdelamo kot samostojne vaje sledenju formativnih ciljev KPT4 – Izdela kalkulacijo in spremlja finančno poslovanje.

Gradivo je v prvi vrsti namenjeno dijakom, učitelju pa v pomoč, saj je v seznamu literature in virov veliko uporabnega gradiva.

Naj ne bodo ekonomski pojmitisti, ki ne zanimajo dijakov, prav tako pa niti niso preveč priljubljeni pri nekaterih učiteljih.

Gradivo ni preobsežno, saj vsebuje strokovno izrazoslovje, ki ga moramo vsi poznati v vsakdanjem življenju, tako pričakujem, da vam bo všeč in ga boste z veseljem vzeli v roke.

Želim vam uspešno delo.

Marjan Horvat

NAČRT GOSPODARJENJA NA KMETIJI VZORČNIK

Ključne besede: kmetija, gospodarjenje, načrt proizvodnje, bilanca stanja, izkaz uspeha, kazalniki

Povzetek

V nalogi smo predstavili načrt gospodarjenja na ekološki kmetiji. V prvem delu naloge smo na kratko povzeli osnovne značilnosti kmetije, te so lega kmetije, stroji oz. kmetijska mehanizacija na kmetiji, gospodarska poslopja, zemljišča, ki jih kmetija poseduje ter opise oseb, ki delajo na kmetiji. Nato smo s pomočjo kataloga izdelali tri različne letne načrte proizvodnje po metodi pokritja, ki so nam pokazali, katera izmed načrtanih proizvodenj bi bila za kmetijo najbolj primerna, prinesla največji dohodek, hkrati nudila zaposlitev vsem družinskim članom in zagotavljala optimalno izrabo stalnih sredstev. Glede na prvi letni načrt proizvodnje, ki se nam je zdel najbolj ugoden, smo sestavili še otvoritveno bilanco stanja, izkaz uspeha in bilanco stanja na koncu leta. Podatke, ki smo jih izračunali, smo nato uporabili za izračun kazalnikov uspešnosti poslovanja, ki so nam pokazali, ali je naš letni načrt proizvodnje ekonomičen, donosen ter kakšen je poslovni izid.

KAZALO

KAZALO	V
1 UVOD	1
2 OPIS KMETIJE VZORČNIK	2
2.1 LEGA KMETIJE	2
2.2 DELOVNA SILA NA KMETIJI.....	2
2.3 ZEMLJIŠČA IN ZGRADBE	3
2.4 STROJI.....	3
3 NAČRT GOSPODARJENJA NA KMETIJI VZORČNIK	5
3.1 LETNI NAČRT PROIZVODNJE – 1. PRIMER	5
3.2 LETNI NAČRT PROIZVODNJE – 2. PRIMER	7
3.3 LETNI NAČRT PROIZVODNJE – 3. PRIMER	8
4 FINANČNA PROJEKCIJE KMETIJE	10
4.1 OTVORITVENA BILANCA.....	10
4.2 IZKAZ USPEHA	10
4.3 BILANCA STANJA.....	12
5 KAZALNIKI USPEŠNOSTI	14
5.1 EKONOMIČNOST	14
5.2 POSLOVNI IZID.....	14
5.3 DONOSNOST	14
5.4 TABELARNO PRIKAZANI KAZALNIKI	15
6 ZAKLJUČEK	16
7 LITERATURA	17
8 PRILOGE	18
8 PRILOGE	18
8.1 SEZNAM SLIK.....	18
8.2 SEZNAM PREGLEDNIC.....	18
8.3 PODATKI O KMETIJI VZORČNIK.....	18
8.3.1 Osebjne kmetije.....	18
8.3.2 Raba zemljišč na kmetiji Vzorčnik.....	18
8.3.3 Kultivarji.....	19
8.3.4 Gospodarski objekti na kmetiji Vzorčnik.....	19
8.3.5 Stroji, ki jih poseduje kmetija Vzorčnik.....	20
8.3.6 Živina na kmetiji Vzorčnik.....	21
8.3.7 Posojila.....	21
8.3.8 Izračun GVŽ.....	21
8.3.9 Vrsta reje	21
8.3.10 Pridelek slame na kmetiji Vzorčnik	22
8.3.11 Poraba slame na kmetiji Vzorčnik.....	22
8.3.12 Organska gnojila.....	22
8.3.13 Proizvodnja lesa	22
8.3.14 Stroški, davki in prispevki na kmetiji Vzorčnik.....	23
8.3.15 Prodaja.....	23
8.4 OBRAZCI	24

1 UVOD

Načrt gospodarjenja na kmetiji je pripomoček mlademu prevzemniku ali že obstoječemu kmetu (gospodarju), da zbere podatke o poslovanju svojega kmetijskega gospodarstva.

Načrt gospodarjenja vsebuje vse podatke in informacije, ki so potrebni za celovito presojo sedanjih in bodočih poslovnih dogajanj na kmetijskem gospodarstvu (Navodilo za izdelavo načrt gospodarjenja kmetije, 2010).

Pomembno je, da smo pri pripravi načrta natančni in da upoštevamo vse dejavnike kmetijskega gospodarstva.

2 OPIS KMETIJE VZORČNIK

2.1 Lega kmetije

Zaščiten kmetija Vzorčnik je družinska kmetija s tradicijo, ki sega več rodov nazaj. Nahaja se v naselju, na nadmorski višini 302,6 m v občini. Najlaže je dostopna iz centra Ptuja, kjer se usmerimo proti Polenškaku in vodi do kmetije 8 km rahlo vijugasta asfaltirana cesta, ki je prevozna za vse tipe vozil. Kmetija je opremljena z vso infrastrukturo.

Del območja kmetije (gozd) leži na območju Slovenskih goric, ki spadajo v območje z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost, saj gozd, ki je v lasti kmetije, leži na nadmorski višini med 300 in 400 m. n. v. Gozd je večinoma v nagibu, vendar je pot do njega urejena. Kmetijsko gospodarstvo je vključeno v tri programe KOP: Reja avtohtonih in tradicionalnih pasem domačih živali, Ekološko kmetovanje, Košnja grbinastih travnikov.

Večina prihodkov iz kmetijskega gospodarstva izvira iz živinoreje (prodaja mleka), pa tudi iz gozdarstva, saj ima kmetija svojo žago, ob tem pa se ga. Ivanka ukvarja še s pridelavo medu, torej imamo na kmetiji tudi dopolnilno dejavnost.

2.2 Delovna sila na kmetiji

Na kmetiji delata za polni delovni čas dve osebi, to sta mladi gospodar Simon ter oče Ivan. Mama Ivanka je zaradi težav s hrbtenico invalidsko upokojena in dela le polovico delovnega časa. Stara mama je kmečko upokojena in se vključuje v delo po svojih najboljših močeh, čeprav ji te počasi pešajo. Do sedaj na kmetiji ni bilo potrebno najemati dodatne delovne sile, saj je domača delovna sila lahko vsa dela opravila sama.

MLADI GOSPODAR: Mladi gospodar Simon živi s svojo ženo Simonno na novo prevzeti kmetiji. Nosilec kmetijskega gospodarstva ima VI. stopnjo izobrazbe, ki jo je pridobil na višjem strokovnem izobraževanju na Višji strokovni šoli, smer kmetijstvo. Poklicno izobraževanje je izbral v bližini domačega kraja, kar mu je omogočilo, da je lahko ves prosti čas porabil doma za pomoč staršema pri vseh dejavnostih na kmetiji in si tako pridobil veliko izkušenj, ki mu bodo pomagale pri nadaljnjem vodenju

kmetije. Tako so na kmetiji zaposleni trije člani družine, saj se je Simon takoj po diplomi poleg obeh staršev zavaroval kot član kmečke družine. Kmetijo je od svojega očeta prevzel 2009 in tako postal njen lastnik in nosilec. Na kmetiji živijo tri generacije skupaj: poleg Simonove žene Simone živita na kmetiji še oba starša, v skupnem gospodinjstvu živi še gospodarjeva stara mama, ki je kmečko upokojena.

2.3 Zemljišča in zgradbe

Kmetija se razprostira na 50,12 hektarjih površin, od tega je 20 ha gozda, ostalo so kmetijske površine (13 ha njiv, 11 ha travnikov in 6 ha pašnikov), nekaj zemljišč (0,12 ha) je namenjenih bivalnemu (domačiji) in ostalim gospodarskim objektom. Vsa zemlja je v lasti družine Vzorčnik. Nekatera izmed gospodarskih poslopij so bila v zadnjih letih obnovljena, saj so bile zgradbe dotrajane. Vrednost gospodarskih objektov znaša 313.500,00 €, vrednost zemljišč 406.000,00 €.

Zemljišča in zgradbe so opisani v prilogi.

2.4 Stroji

V času, v katerem prevladuje moderna tehnologija, so stroji sestavni del vsakdanjih opravil. Kmetijska dela je tako brez ustrezne kmetijske mehanizacije težko opravljati. Kmetija Vzorčnik ima za opravljanje kmetijskih del, tako živinorejskih, poljedelskih kot tudi za pridobivanje lesa na voljo večino kmetijske mehanizacije, ki je v celoti v njihovi lasti in so si jo skozi leta postopoma pridobili.

Kmetija ima v lasti stroje, ki so namenjeni obdelovanju kmetijskih površin, to so traktor, prikolica, plug, obračalnik, trosilec, sod za gnojevko, predsetvenik, izkopalec krompirja, vile za bale, balirko, ovijalko. Ker ima kmetija v lasti precejšnje površine gozda, je na kmetiji tudi gozdarski vitel, cepilec za drva ter motorna žaga. Za namene proizvodnje mleka kmetija poseduje še molzni stroj in bazen za mleko.

Stroji na kmetiji so redno vzdrževani; če niso v uporabi, se garažirajo. Vrednost kmetijske mehanizacije, ki jo uporabljajo na kmetiji, je 147.700,00 €. Natančen opis strojev je naveden v prilogi.

Slika 2 1: Traktor Fend 411 Vario, ki ga poseduje kmetija (Vir: secure.tractorpoll.co.uk)

3 NAČRT GOSPODARJENJA NA KMETIJI VZORČNIK

3.1 Letni načrt proizvodnje – 1. primer

V 1. primeru letnega načrta proizvodnje bomo kot glavno panogo predstavili živinorejsko proizvodnjo, natančneje proizvodnjo mleka. Kmetija ima s 13 ha njiv, 11 ha travnikov in 6 ha pašnikov dovolj površin, da na njej pridela dovolj hrane za potrebe 25 krav in 7 telic. Normativna površina ha/žival je izračunana v prilogi. Za tržno proizvodnjo z njiv nam ostane na razpolago 10 ha. Pokritja in potrebne delovne ure za posamezne proizvodnje smo razbrali iz Kataloga kalkulacij za načrtovanje gospodarjenja na kmetijah v Sloveniji. Za travno silažo in pašo nismo računali pokritja, saj vso travno silažo in pašo, ki jo proizvedemo na 11 ha travnikov in 6 ha pašnikov, uporabimo za krmo za krave in telice.

V katalogu ali na spletu poiščemo modelne kalkulacije za tržne proizvode na kmetijskem gospodarstvu. V kalkulacijah izberemo primerno intenzivnost in predvideno odkupno ceno tržnih proizvodov. V primeru je predvidena reja krav po modelu za travnato območje mlečnost je 5.000 l mleka in vzreja telic. Pri reji krav razberemo pokritje 584,00 € na kravo, pri vzreji telic ugotovimo pokritje 203,00 € na glavo. Razberemo še potrebno delo za oskrbo živali in pripravo domače krme ki v našem primeru znaša 150 ur na kravo in 60 ur na telico.

V katalogu poiščemo še kalkulacije za poljščine, ki smo jih namenili tržni proizvodnji. Pri vsaki poljščini izberemo pridelek, za katerega menimo, da ga bomo dosegli in predvideno prodajno ceno. V našem primeru smo izbrali naslednja pokritja: pšenica, ekološka pridelava pri pridelku 3,5 t/ha 201,00 €, ječmen, ekološka pridelava pri pridelku 3,3 t/ha 169,00 €, koruza, prav tako ekološka pridelava, pri pridelku 6 t/ha 634,00 €. in krompir, prav tako ekološka pridelava, pri pridelku 25 t/ha 2379 €. V kalkulacijah odčitamo še potrebo po ročnem delu za posamezno kulturo.

Ker imamo na kmetiji kot dopolnilno dejavnost registrirano pridelavo medu, izberemo iz kalkulacije proizvodnja medu, neposredna prodaja pri proizvodnji 33 kg medu po panju 124,00 € pokritja in 10 delovnih ur na panj.

Iz kalkulacij razberemo še pokritja za goveji gnoj in govejo gnojnico in potrebo po ročnem delu. Za doma pridelano in porabljena slamo uporabimo kalkulacijo, iz katere odčitamo samo spremenljive stroške, ki jih imamo s pravilom slame z njive in z gnojenjem, s katerim nadomestimo odvzeta hranila. Ti stroški v našem primeru

znašajo 126,00 € na hektar. Znesek teh stroškov z negativnim predznakom vnesemo v stolpec pokritja in ga odštejemo od skupnega pokritja. Za manjkajočo slamo na kmetiji predvidimo nakup. Potrebujemo še 10,5 t slame, ki jo bomo kupili po 60,00 € na tono. Tudi ta vrednost ima negativni predznak. Razberemo še potrebo po ročnem delu s slamo.

Ker v kalkulacijah niso upoštevane plačilne pravice, jih prištejemo k pokritju.

Ker je kmetija Vzorčnik ekološka kmetija, dobi s pomočjo ukrepov KOP, v katerega je vključenega, tudi plačilo. Ciljno plačilo za ekološko kmetovanje je 600,00 €/ha, kar na kmetiji za 30 ha njiv in travnikov znaša 18.000,00 €, prav tako pa kmetija dobi vrnjeno trošarino za normativno porabo mineralnih olj za pogon strojev, vračilo znaša za 30 ha površin 1.500,00 €.

Tako smo vpisali načrtovana pokritja in poraba delovnega časa za vse proizvode na kmetiji. Vrednosti v stolpcih pokritja skupaj in delo skupaj seštejemo. Paziti moramo na negativne predznake. Ugotovimo da v prvem primeru kmetija doseže 57.268,78 € letnega pokritja in opravi 5.638 ur dela (10,16 €/uro).

Ker nas zanima doseženi dohodek, od letnega pokritja odštejemo amortizacijo strojev (9.847,00 €), amortizacijo zgradb (11.785,00 €), splošne stroške (3.500,00 €) ter davke in prispevke (7.320,00 €). Tako dobimo v 1. primeru dohodek kmetije 24.822,00 € (3,86 €/uro).

Kot vidimo v spodnji preglednici, skupno število ur na kmetiji znaša 5.638, kar pomeni, da je dovolj dela za očeta in sina, ki delata polni delovni čas, ter za mamo, ki je le polovično zaposlena.

Preglednica 3 1 : Načrt proizvodnje - 1. primer

**Kmetijsko
gospodarstvo:**

Vzorčnik

Datum:

Vrsta proizvodnje	Obseg	EM	Pokritje / EM v €	Pokritje v €	Delo / EM ur	Delo ur
Pšenica, ekološk. (3,5 t)	3 ha		201	603,00	45	135
Ječmen, ekološk. (3,3 t)	2 ha		169	338,00	40	80
Koruza, ekološk. (6 t)	3 ha		634	1.902,00	40	120
Krompir, ekološk. (25 t)	2 ha		2379	4.758,00	250	500
Krave, trav.obm. (5000 l)	25 glav		584	14.600,00	150	3.750
Telice	7 glav		203	1.421,00	60	420

Med, neposred.prod.	30 panj	124	3.720,00	10	300
Goveji gnoj	383 m3	6,58	2.520,14	0,4	153
Goveja gnojnica	176 m3	4,64	816,64	0,3	53
Doma porabljena slama	5 ha	-126	-630,00	15	75
Nakup slame	10,5 t	-60	-630,00	0,4	4
Plačilne pravice - njive	13 ha	420	5.460,00	0,5	7
Plačilne pravice - travinje	17 ha	170	2.890,00	0,3	5
Plačila KOP	30 ha	600	18.000,00	1	30
Vračilo trošarine	30 ha	50	1.500,00	0,2	6
POKRITJE IN DELO SKUPAJ			57.268,78		5.638
Stalni stroški:				Pokritje / uro dela	
Amortizacija strojev	9841	1	9.841,00	10,16 €	
Amortizacija zgradb	11785	1	11.785,00		
Splošni stroški	3500	1	3.500,00		
Davki in prispevki	7320	1	7.320,00		
Stalni stroški skupaj:			32.446,00		
Dohodek na kmetijo			24.822,78	Dohodek / uro dela	
				4,40 €	

3.2 Letni načrt proizvodnje – 2. primer

V drugem načrtu se je kmetija odločila, da opusti prirejo mleka in se ukvarja le s poljedelstvom na 13 ha njiv. V kolobar smo vključili ekološko pridelavo pšenice, ječmena, koruze in krompirja. Obdržimo še dopolnilno dejavnost pridelave medu.

V spodnji preglednici je tako izdelan načrt za poljedelsko usmerjeno kmetijo.

Preglednica 3 2: Letni načrt proizvodnje – 2. primer

Kmetijsko gospodarstvo: **Datum:**

Vrsta proizvodnje	Obseg	EM	Pokritje / EM v €	Pokritje v €	Delo / EM ur	Delo ur
Pšenica, ekološk. (3,5 t)	3 ha		201	603,00	45	135
Ječmen, ekološk. (3,3 t)	2 ha		169	338,00	40	80
Koruz, ekološk. (6 t)	3 ha		634	1.902,00	40	120
Krompir, ekološk. (25 t)	5 ha		2379	11.895,00	350	1.750
Med, neposred.prod.	30 panj		124	3.720,00	10	300

Plačilne pravice - njive	13 ha	420	5.460,00	0,5	7
Plačilne pravice - travinje	17 ha	170	2.890,00	0,3	5
Plačila KOP	20 ha	600	12.000,00	1	20
Vračilo trošarine	30 ha	50	1.500,00	0,2	6
Prodaja slame	15 t	36	540,00	20	300
Prodaja trav silaže	11 ha	126	1.386,00	30	330
POKRITJE IN DELO SKUPAJ			42.234,00		3.053
Stalni stroški:				Pokritje / uro dela	
Amortizacija strojev	9841	1	9.841,00	13,84 €	
Amortizacija zgradb	11785	1	11.785,00		
Splošni stroški	3500	1	3.500,00		
Davki in prispevki	7320	1	7.320,00		
Stalni stroški skupaj:			32.446,00		
Dohodek na kmetijo			9.788,00	Dohodek / uro dela	
				3,21 €	

Ker nimamo krav in telic, ki jih je potrebno hraniti, lahko prodamo vso travno silažo, ki jo zbaliramo, pravo tako prodamo slamo.

Opazimo lahko, da se je dohodek bistveno spremenil v primerjavi s 1. letnim načrtom proizvodnje, kar je posledica veliko manjše količine ur, ki jih potrebujemo, da pridelamo vse proizvode na kmetiji. Če pogledamo skupno število ur, ki znaša 3.053, vidimo, da pri tako majhnem številu ur ne bi mogli imeti na kmetiji zaposlenih 2,5 ljudi, saj en polno zaposlen delavec za polno zaposlitev potrebuje 2.100 delovnih ur. Če primerjamo dohodek kmetije v obeh izdelanih načrtih, vidimo, da je v 1. primeru dohodek, ki znaša 24.822,78 €, veliko večji od dohodka v 2. primeru, ki znaša 9.788 €. Če torej primerjamo dohodek kmetije in porabo delovnega časa, je 1. primer ugodnejši, saj so tako lahko na kmetiji zaposleni vsi trije delavci, to so mladi prevzemnik Simon, oče Ivan in mama Ivanka in tudi dohodek kmetije je večji.

3.3 Letni načrt proizvodnje – 3. primer

V tretjem primeru letnega načrta proizvodnje smo predvideli, da nam ne uspe počrpati sredstev iz KOP-programa, to je plačil za ekološko pridelavo.

Preglednica 3 3: Letni načrt proizvodnje – 3. primer

Kmetijsko

Vzorčnik

Datum:

gospodarstvo:

Vrsta proizvodnje	Obseg	EM	Pokritje / EM v €	Pokritje v €	Delo / EM ur	Delo ur
Pšenica, ekološk. (3,5 t)	3 ha		201	603,00	45	135
Ječmen, ekološk. (3,3 t)	2 ha		169	338,00	40	80
Koruza, ekološk. (6 t)	3 ha		634	1.902,00	40	120
Krompir, ekološk. (25 t)	5 ha		2379	11.895,00	350	1.750
Med, neposred.prod.	30 panj		124	3.720,00	10	300
Plačilne pravice - njive	13 ha		420	5.460,00	0,5	7
Plačilne pravice - travinje	17 ha		170	2.890,00	0,3	5
Vračilo trošarine	30 ha		50	1.500,00	0,2	6
Prodaja slame	15 t		36	540,00	20	300
Prodaja trav silaže	11 ha		126	1.386,00	30	330
POKRITJE IN DELO SKUPAJ				30.234,00		3.033
Stalni stroški:					Pokritje / uro dela	
Amortizacija strojev	9841		1	9.841,00	9,97 €	
Amortizacija zgradb	11785		1	11.785,00		
Splošni stroški	3500		1	3.500,00		
Davki in prispevki	7320		1	7.320,00		
Stalni stroški skupaj:				32.446,00		
Dohodek na kmetijo				-2.212,00	Dohodek / uro dela -0,73 €	

Ta varianta načrta proizvodnje nam pokaže najslabše rezultate. Ugotovimo, da v 3. primeru kmetija doseže 30.234,78 € letnega pokritja in opravi 3.033 ur dela (9,97 €/uro).

Od letnega pokritja smo odšteli enako kot v prvih dveh primerih, amortizacijo strojev (9.847,00 €), amortizacijo zgradb (11.785,00 €), splošne stroške (3.500,00 €) ter davke in prispevke (7.320,00 €). Tako ugotovimo v 3. primeru dohodek kmetije negativen oz. izgubo, -2.212 € (-0,73 €/uro).

Skupno število ur na kmetiji znaša 3.033, kar pomeni, da ni dovolj dela za očeta in sina, ki delata polni delovni čas, ter za mamo, ki je le polovično zaposlena.

4 FINANČNA PROJEKCIJE KMETIJE

4.1 Otvoritvena bilanca

Otvoritveno bilanco stanja sestavi vsako podjetje na začetku poslovanja. Prikazuje vrednost začetnih sredstev in velikost kapitala.

Preglednica 4 1: Otvoritvena bilanca stanja na dan 1. 1. 2010

SREDSTVA	872.200
STALNA SREDSTVA	867.200
Neopredeljena dolgoročna sredstva	0
Patenti, licence, blag. znamke	
Opredmetena osnovna sredstva	867.200
Zemljišča	406.000
Zgradbe	313.500
Oprema	147.700
Drugo	
GIBLJIVA SREDSTVA	5.000
Zaloge	3.000
Denarna sredstva	2.000

OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	872.200
KAPITAL	802.200
Osnovni kapital	802.200
OBVEZNOSTI	70.000
DOLGOROČNE OBVEZ. IZ FINANCIR.	70.000
Najeti krediti in posojila	70.000
KRATKOROČNE OBVEZ. IZ FINANCIR.	0
Najeta posojila	

Iz otvoritvena bilance stanja kmetije Vzorčnik je razvidno, da ima kmetija 867.200,00 € stalnih sredstev, 5.000,00 € pa gibljivih sredstev. Razvidno je tudi, da ima kmetija za 70.000,00 € dolgoročnih obveznosti, saj so najeli kredit za nakup prikolice in traktorja.

4.2 Izkaz uspeha

Izkaz uspeha je eden temeljnih računovodskih izkazov, ki ga mora sestaviti organizacija ob koncu leta, prikazuje pa nam prihodke, odhodke in poslovni izid (dobiček ali izgubo) nekega podjetja v določenem obdobju.

Preglednica 4 2: Izkaz uspeha za kmetijo Vzorčnik

PROJEKCIJE IZKAZOV USPEHA ZA	1. 1. – 31 .12
	2010
ČISTI PRIHODKI IZ PRODAJE	90.136
Prodaja na domačih trgih	90.136
Prodaja na tujih trgih	
DRUGI PRIHODKI IZ POSLOVANJA	
KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA	90.136
STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	61.367
Nabavna vrednost prodanega blaga	
Stroški materiala in surovin za proizvodnjo	54.567
Stroški storitev	6.800
STROŠKI DELA	27.450
Plače + regres	27.450
Drugi stroški dela (prevoz, prehrana, drugi stroški del.)	
AMORTIZACIJA	21.626
ODPIS OBRATNIH SREDSTEV	
REZERVACIJE	
DRUGI ODHODKI POSLOVANJA	
DOBIČEK IZ POSLOVANJA	-20.307
PRIHODKI IZ FINANCIRANJA	
ODPIS FINANČNIH NALOŽB	
ODHODKI FINANCIRANJA	4.500
DOBIČEK IZ REDNEGA DELOVANJA	-24.807
IZREDNI PRIHODKI	26.350
IZREDNI ODHODKI	
CELOTNI DOBIČEK	1.543
DAVEK OD DOBIČKA (25 %)	386
ČISTI DOBIČEK	1.157

Iz preglednice je razvidno, da ima kmetija 90.136,00 € čistih prihodkov od prodaje – gre za prodajo na domačih trgih. Razbrali smo 54.567,00 € stroškov materiala in surovin za proizvodnjo, 6.800,00 € stroškov storitev. Ocenili smo 27.450,00 € stroškov dela in 4.500,00 € stroškov financiranja. Ugotovimo – 24.807,00 € dobička iz rednega poslovanja oz. izgubo. Ker ima kmetija odobrene plačilne pravice, je vključena v programe KOP in doseže 26.350,00 € izrednih prihodkov iz naslova –

MKGP AKTRP. Tako kmetija izkazuje 1.543,00 € celotnega dobička. Po predpisih mora plačati 386,00 € davka od dobička, prav tako pa mora del dobička (386,00 €) razporediti v rezerve in tako ji ostane 771,00 € nerazporejenega dobička, kar je razvidno iz bilance stanja na koncu poslovnega leta.

4.3 Bilanca stanja

Bilanca stanja nam prikazuje, kolikšna sredstva so bila vložena v podjetje, kako je podjetje pridobilo ta sredstva in kako jih je naložilo. Iz bilance stanja izvemo premoženjski in finančni položaj podjetja na določen dan. Pokaže nam obseg in strukturo stalnih in gibljivih sredstev ter obseg in strukturo njihovega financiranja. Bistveno pri bilanci stanja pa je, da morata biti aktivna in pasivna stran enaki.

Iz spodnje bilance stanja je razvidno, da ima kmetija na dan 31. 12. 2010:

- 846.000,00 € stalnih sredstev v obliki opredmetenih osnovnih sredstev;
- 26.000,00 € gibljivih sredstev v obliki zalog in denarnih sredstev;
- kapital kmetije znaša 8.092.000,00 €, od tega je osnovnega kapitala 808.043,00 €, rezerv v vrednosti 386,00 € ter nerazporejenega dobička iz poslovnega leta 771,00 €;
- obveznosti v obliki dolgoročnih obveznosti iz financiranja pa 62.800,00 €.

Preglednica 4 3: Projekcije bilanc stanja (stanje 31.12. 2009)

PROJEKCIJE BILANC STANJA	31.12. 2010
SREDSTVA	872.000
STALNA SREDSTVA	846.000
Neopredeljena dolgoročna sredstva	
Opredmetena osnovna sredstva	846.000
Dolgoročne finančne naložbe	
Popravek kapitala	
GIBLJIVA SREDSTVA	26.000
Zaloge	5.500
Dolgoročne terjatve	

Kratkoročne terjatve	8.500
Kratkoročne finančne naložbe	
Denarna sredstva	12.000
Aktivne časovne razmejitve	

OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	872.000
KAPITAL	809.200
Osnovni kapital	808.043
Rezerve	386
Preneseni dobiček ali izguba prejšnjih let	
Revalorizacijski popravek kapitala	
Nerazporejen dobiček ali izguba poslovnega leta	771
OBVEZNOSTI	62.800
DOLGOROČNE REZERVACIJE	
DOLGOROČNE OBVEZ. IZ FINANCIR. IN POSL.	62.800
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	
PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	

5 KAZALNIKI USPEŠNOSTI

5.1 Ekonomičnost

Ekonomičnost nam pove, kako smo gospodarili z vsemi prvinami poslovnega procesa. Z ekonomičnostjo presojamo, kolikšen učinek je podjetje ustvarilo s porabljenimi sredstvi. Poslovni učinek lahko izrazimo količinsko ali vrednostno, porabljena sredstva pa le vrednostno. Poslovanje bo uspešno, čim večji učinek dosežemo na enoto porabljenih sredstev.

$$\begin{aligned} \text{EKONOMIČNOST (e)} &= \text{CELOTNI PRIHODKI/CELOTNI ODHODKI} = \\ &= 116486 / 114943 = 1,01 \end{aligned}$$

5.2 Poslovni izid

TEMELJNI POSLOVNI IZID je razlika med prihodki in odhodki v določenem obdobju:

- ❖ dobiček (prihodki > odhodki)
- ❖ izguba (odhodki < prihodki)
- ❖ čisti dobiček (dobiček – davek)

$$\begin{aligned} \text{POSLOVNI IZID} &= \text{CELOTNI PRIHODKI} - \text{CELOTNI ODHODKI} = \\ &= 116486 - 114943 = 1543 \text{ €} \end{aligned}$$

5.3 Donosnost

Donosnost oz. rentabilnost je globalni kazalnik uspešnosti in učinkovitosti podjetja. Je kazalnik finančne uspešnosti. V poslovnem procesu želimo realizirati načelo, da z neko vrednostjo kapitala dosežemo najvišji možni dobiček ali z najmanjšim kapitalom čim večji dobiček. Donosnost je odvisna od dobička kot razlike med prihodki in dohodki ter povprečnega kapitala, ki je angažiran v reprodukcijskem procesu.

$$\text{DONOSNOST} = (\text{DOBIČEK/KAPITAL}) \times 100 = (1157 / 809200) \times 100 = 0,14 \%$$

Iz zgornjega izračuna je razvidno, da znaša donosnost kapitala na kmetiji 0,14 %.

5.4 Tabelarno prikazani kazalniki

Preglednica 5 1: Tabelarno prikazani kazalniki

PRIHODKI	116.486
ODHODKI	114.943
CELOTNI DOBIČEK	1.543
DOBIČEK PO OBDAVČITVI (ČISTI DOBIČEK)	1.157

KAZALNIKI

	2010
DELEŽ KAPITALA V FINANCIRANJU	92,80 %
ČISTA DONOSNOST KAPITALA	0,14 %
EKONOMIČNOST	1,01
DOBIČKONOSNOST PRIHODKOV	0,99 %

6 ZAKLJUČEK

Pri primerih načrtovanja proizvodnje na kmetiji Vzorčnik lahko vidimo, da so takšni izračuni za delovanje gospodarstva ključnega pomena, saj se na podlagi primerjave rezultatov odločamo, kako bomo investirali v svoje gospodarstvo in kateri letni načrt proizvodnje bo glede na izbrano tržno proizvodnjo najugodnejši za izrabo proizvodnih zmogljivosti in bo zagotavljal najoptimalnejši dohodek in zaposlitev družinskim članom.

Težavo predstavlja predvsem to, da moramo biti v načrtovanju kar se da spretni in natančni pri ocenjevanju vrednosti kmetijske mehanizacije, gospodarskih objektov ter stroškov, ki nastanejo na kmetijskem gospodarstvu. Pazljivi moramo biti pri določanju pokritij za posamezno poljščino, še posebej, če imamo ekološko naravnano kmetijo, saj so pridelki manjši in zato tudi pokritja manjša. Pri izračunih se namreč lahko zelo hitro zmotimo in pri tem prikažemo popolnoma napačno finančno sliko posameznega letnega načrta, ki je lahko za kmetijo zelo negativna ali pa preveč optimistična.

Če pogledamo predstavljene letne načrte proizvodnje obravnavane kmetije, lahko na podlagi izračunov sklepamo, da je za kmetijo Vzorčnik najbolj ugoden prvi primer načrta proizvodnje, saj ob danih stalnih stroških, ki nastanejo na kmetiji, zagotavlja največji dohodek, hkrati pa omogoča optimalno izrabo vseh proizvodnih dejavnikov kmetije, tako da so na kmetiji polno zaposleni tako mladi prevzemnik Simon, njegov oče Ivan ter za polovični delovni čas tudi mama Ivanka, ki se predvsem ukvarja s pridelavo medu. Hkrati pa zagotavlja optimalno izrabo stalnih sredstev gospodarstva.

7 LITERATURA

Pajntar, N., Jerič, D. (ur), (2001). Katalog kalkulacij za načrtovanje gospodarjenja na kmetijah v Sloveniji Slovenj Gradec, Kmetijska založba.

Rozman, Č., (2009). Menedžment v kmetijstvu, Slovenj Gradec.

Erjavec, E., (1999): Uvod v agrarno ekonomiko in politiko, Domžale.

Katalog kalkulacij. Dostopno na naslovu:

http://www.mkgp.gov.si/fileadmin/mkgp.gov.si/pageuploads/JAVNI_Razpisi/JR_311_jun10/1Katalog_kalkulacij.pdf

Modelne kalkulacije KIS. Dostopno na naslovu:

<http://www.kis.si/pls/kis/!kis.web?m=177&j=SI>

Modelne kalkulacije za izračun višine plačil za kmetijsko okoljske podukrepe. Dostopno na naslovu:

URL:http://www.mkgp.gov.si/fileadmin/mkgp.gov.si/pageuploads/saSSo/PRP_2007-2013/PRP30maj/prp3105/PRP19jun07/PRP16jul07/PRP25jul07/Priloga_6_PRP_2007_-_2013__K.pdf

Navodilo za izdelavo načrt gospodarjenja kmetije. Dostopno na naslovu:

URL:http://www.arsktrp.gov.si/fileadmin/arsktrp.gov.si/pageuploads/SRP/Mladi_kmet/jn_Mladi_na__rt_gospodarjenja_JR_2005.pdf

Osnovni obrazci za plačilne pravice. Dostopno na naslovu:

URL:http://www.aktrp.gov.si/fileadmin/arsktrp.gov.si/pageuploads/Obrazci/2009/ZV_2009/Zdruzeni_obrazci_za_uredbo_29.12.2008.pdf

8 PRILOGE

8.1 Seznam slik

Slika 2.2: Traktor Fend 411 Vario, ki ga poseduje kmetija (Vir:

secure.tractorpoll.co.uk) 4

8.2 Seznam preglednic

Preglednica 3 1: Letni načrt proizvodnje – 1. primer..... 6

Preglednica 3 2: Letni načrt proizvodnje – 2. primer..... 7

Preglednica 3 3: Letni načrt proizvodnje – 3. primer..... 8

Preglednica 4.1: Otvoritvena bilanca stanja na dan 1. 1. 2009..... 10

Preglednica 4.2: Izkaz uspeha za kmetijo Vzorčnik..... 11

Preglednica 4.3: Projekcije bilanc stanja (stanje 31. 12. 2009)..... 12

Preglednica 5 1: Tabelarno prikazani kazalniki..... 15

8.3 Podatki o kmetiji Vzorčnik

8.3.1. Osebjje kmetije

Osebjje	Leto rojstva	Ocena delovnih ur na kmetiji	PDM	Plačilo/dodatni stroški
SIMON	1980	2100 (10)	1,0	
IVAN	1955	1680 (8)	0,8	
IVANKA	1956	1680 (8)	0,8	

8.3.2 Raba zemljišč na kmetiji Vzorčnik

Raba zemljišč (ha)		V lasti	Zakup	Skupaj
Njive		13	/	13
Trajni nasadi	vinogradi	/	/	/
	sadovnjaki	/	/	/
Travniki		11	/	11

Pašniki	6	/	6
KMETIJSKA ZEMLJIŠČA			
Gozd	20	/	20
Neproductivno Stavbna zemljišča	0,12	/	0,12
SKUPAJ VSA ZEMLJIŠČA	50,12		

8.3.3 Kultivarji

Vrsta, kultivar	Sedanje stanje		Predvidene spremembe			
	Površina ha	Pridelek kg/ha	Površina ha	Pridelek kg/ha	Površina ha	Pridelek kg/ha
KROMPIR	2	25000				
KORUZA za zrnje	3	7000				
PŠENICA	3	5000				
JEČMEN	2	3500				

8.3.4 Gospodarski objekti na kmetiji Vzorčnik

Vrsta zgradbe	Leto izgradnje	Naprava vrednost €	Stalni stroški €/leto	Opis, velikost, št. stojišč
Hlev za krave in teleta	1960 (2005)	14.5000	5.800 €/leto	350 m ²
Senik	1960 (2007)	12.000	480 €/leto	40 m ²
Skladišče za žita	1960 (2007)	4.500	225 €/leto	15 m ²
Garaža	1980 (2008)	8.000	320 €/leto	40 m ²
Kozolec	1970	20.000	800 €/leto	150 m ²
Jama za gnojvko, gnojnico	1980 (2008)	15000	600 €/leto	150 m ²
Gnojišče	1995	10000	400 €/leto	100 m ²
Žaga	1995	30000	1200 €/leto	150 m ²
Skladišče za les	1995	60000	2400 €/leto	200 m ²
Kurnik	1980 (2009)	400	16 €/leto	5 m ²
Čebelnjak	2000	8600	344 €/leto	8 m ²
SKUPAJ		313.500 €	11.785 €/leto	

8.3.5 Stroji, ki jih poseduje kmetija Vzorčnik

Vrsta stroja	Zmogljivost	Leto nakupa	Nabavna vrednost €	Stalni stroški €/leto
traktorji				
TARAKTOR FENDT 411 VARIO	140 KS	2008	40.000 €	2667 €
transport				
PRIKOLICA KIPER TANDEM BR60RT	7t	2008	8.400 €	560€
obdelava tal				
TRAKTORSKI PLUG	dvobrazdni	1995	3.100 €	206 €
OBRAČALNIK DEUTZ-FAHR KH2.44	450 cm	2000	600 €	40 €
gnojenje, namakanje				
TROSILEC ORION 40R-ST	500 l	2005	40.000 €	2667 €
CISTERNA ZA GNOJEVKO	5.000l	1998	4.000 €	267 €
setev, sajenje				
PREDSETVENIK MUŠIČ MENGEŠ	2,5 m	2007	750 €	50 €
spravo				
IZKOPALEC KROMPIRJA	Dvovrstni	1992	650 €	43 €
VILE ZA BALE AGRIA	2 bali	2009	300 €	20 €
BALIRKA CLASS ROLLANT 250 ROTO CUT	125 Φ cm	2001	29.500 €	1967 €
OVIJALKA G400	380 cm	2007	10.000 €	667 €
dvoriščna mehanizacija				
MOTRNA ŽAGA HUSQUARNA 55	45 cm	2009	600 €	40 €
CEPILEC ZA DRVA-hidravlični	20 t	2009	2.000 €	133 €
GOZDARSKI VITEL	4 t	1992	800 €	53 €
ostalo				
MOLZNI STROJ Z MLEKOVODOM	Vak. črp. 400 l	1999	5.000 €	334 €
BAZEN ZA MLEKO NIEROS	1.200 L	2005	2.000 €	133 €
		SKUPAJ	147.700 €	9.847 €

8.3.6 Živina na kmetiji Vzorčnik

Vrsta živali	Sedanje stanje		Predvidene spremembe			
	Število živali	Intenzivnost proizvodnje	Število živali	Intenzivnost proizvodnje	Število živali	Intenzivnost proizvodnje
Telice	7					
Krave molznice	25					
Kokoši nesnice	10					
Skupaj živine	32 +kokoši					

8.3.7 Posojila

Posojilo	Vrednost Posojila €	Obresti %	Začetek odplačevanja	Obdobje vračanja	Anuiteta €/leto
Nakup traktorja in prikolice	70.000		2008	120 mesecev	600 €/mesec

8.3.8 Izračun GVŽ

Vrsta reje	Število stojišč	Letna prodaja živali		GVŽ na kmetijo	
		Faktor	Število živali	GVŽ v kalkulacijah	Skupaj
Krave	25	1	25	1,2	30
Telice	14	0,53	7	0,92	6,44
Skupaj GVŽ					36,44
Kmetijske površine (ha)					30
Obremenitev (GVŽ/ha)					1,22 GVŽ/ha

8.3.9 Vrsta reje

Vrsta reje /pridelave	Površina na ha /žival	Število živali	Njive ha	Travniki ha	Pašniki ha	Skupaj ha
Krave za mlečno proizvodnjo	0,628	25	0,14	0,342	0,146	15,7
Telice plemenske	0,591	7		0,368	0,223	4,1
Skupaj za krmo (ha)			3,5	11,1	5,2	
Skupaj (ha)			30			
Razpoložljive površine (ha)			10,16			19,8

8.3.10 Pridelek slame na kmetiji Vzročnik

Pridelek slame			
Vrsta žita	Površina ha	Proizvodnja t/ha	Skupaj t
Pšenica	3	3	9
Ječmen	2	3	6
			15 t

8.3.11 Poraba slame na kmetiji Vzročnik

Poraba slame				
Vrsta živali	Število živali	GVŽ v kalkulacijah	Poraba t/GVŽ	Skupaj t
Krave	25	1,2	0,7	21
Telice	7	0,92	0,7	4,5
Poraba slame t				25,5
Pridelek slame t				15
Nakup/prodaja slame t				10,5

8.3.12 Organska gnojila

Vrsta živali	Število živali	Vrsta organskega gnojila	Letna proizvodnja /GVŽ	GVŽ v kalkulacijah	Skupaj t, m ³
Krave, telice	32	gnoj	10,5	36,44	383
Krave, telice	32	gnojnica	4	36,44	176
Skupaj goveji gnoj (t)					383
Skupaj prašičji gnoj (t)					
Skupaj ovčji, kozji gnoj (t)					
Skupaj gnojnica (m ³)					176
Skupaj goveja gnojevka (m ³)					

8.3.13 Proizvodnja lesa

	IGLAVCI			LISTAVCI			SKUPAJ €
	Količina m ³	Cena €/m ³	Skupaj €	Količina m ³	Cena €/m ³	Skupaj SIT	
Hlodovina	67	50	3 350				
Drugi tehnični les							
Celulozni les							
Drva (prm)	67	35	2 345				
Skupaj	134		5 695				

8.3.14 Stroški, davki in prispevki na kmetiji Vzorčnik

	Kmetijstvo	Osebna poraba	Skupaj
Stroški avtomobila (v km)	550 €	1500	100%
Tekoče vzdrž. zgradb in opreme	480 €	1500 €	100%
Elektrika	750 €	600 €	100%
Ogrevanje	/ (svoj les)	/ (svoj les)	100%
Voda	720 €	250 €	100%
Zavarovanje skupnih polic	1100 €	800 €	100%
Davki in prispevki: zdravstveno, pokoj. in invalid. zavarov., dohodni., ...	7320	/	100%

8.3.15 Prodaja

Vrsta tržne proizvodnje*	količina (kg, l, m ³)	x cena (eur/kg) =	prihodek (EUR)	Stroški materiala
Mleko	115.000	0,30	34.500	28.125
	10.000	0,70	7.000	3.125
Teleta	20	200	4.800	1.960
Krave	5	600	3.000	800
Krompir	40.000	0,40	16.000	8.682
Koruza	18.000	0,3	5.400	3.498
Pšenica	10.500	0,4	4.200	2.945
Ječmen	6.600	0,4	2.640	1.642
Les	hlodovina 67 m ³	50	3.350	1.520
	drva 67 m ³	35	2.345	1.100
MED	690 kg	10	6.900	1.770
SKUPAJ			90136 €	54567

8.4 Obrazci

- 1) Obrazec A – Izjava nosilca kmetijskega gospodarstva
- 2) Obrazec B – Stalež rejenih živali na kmetijskem gospodarstvu
- 3) Obrazec D – Prijava kmetijskih rastlin ter zahtevkov za površino